

Magyar nyelvű absztrakt

A kis államok túlélési stratégiáinak vizsgálata kiemelt jelentőségű a 21. századi globális biztonsági és geopolitikai környezetben. A nagyhatalmak közötti rivalizálás és a modern hadviselés formái, különösen az aszimmetrikus és a hibrid hadviselés, új kihívások elé állítják a kisebb államokat. E tanulmány célja, hogy bemutassa, hogyan képesek a kis államok alkalmazkodni a változó geopolitikai viszonyokhoz és milyen eszközöket használnak túlélésük biztosítására. Kiemelten foglalkozik a diplomácia, a gazdasági együttműködés, valamint a nem-konvencionális hadviselési formák – például a kibertámadások és az információs hadviselés – szerepével. A kis államok számára az erőforrások korlátozott volta miatt elengedhetetlen az innovatív és rugalmas stratégiák alkalmazása, beleértve a regionális szövetségek kialakítását és a technológiai fejlődés kihasználását. A kutatás rávilágít arra is, hogy a jövőbeli kihívások, mint a digitalizáció, a klímaváltozás és a globális járványok, milyen hatással lehetnek a kis államok biztonsági stratégiáira. A tanulmány célja egy átfogó kép nyújtása a kis államok védelmi és túlélési lehetőségeiről a modern hadviselés kontextusában.

Kulcsszavak: kis államok, túlélési stratégiák, aszimmetrikus hadviselés, hibrid hadviselés, geopolitika

Angol nyelvű absztrakt

The study of the survival strategies of small states is of critical importance in the global security and geopolitical landscape of the 21st century. The rivalry between great powers and the evolution of modern warfare, particularly asymmetric and hybrid warfare, pose new challenges for smaller states. This paper aims to explore how small states adapt to shifting geopolitical dynamics and what methods they employ to ensure their survival. Special attention is given to the role of diplomacy, economic cooperation, and non-conventional warfare strategies, such as cyberattacks and information warfare. Due to their limited resources, small states must adopt innovative and flexible strategies, including forming regional alliances and leveraging technological advancements. The research also highlights the impact of future challenges, including digitalization, climate change, and global pandemics, on the security strategies of small states. This study provides a comprehensive analysis of the defense and survival mechanisms available to small states within the context of modern warfare.

Keywords: small states, survival strategies, asymmetric warfare, hybrid warfare, geopolitics

Oláh Szabolcs - A Heves vármegyei Vitézi Szék állományához tartozó egykori
frontharcosok társadalmi összetétele

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem

E-mail: szabolcs.olah99@gmail.com - Ország: Magyarország/ Hungary

MiniBio (HUN)

Oláh Szabolcs (1999, Szentes) a Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar mesterszakos történelem (jelenkor specializáció) hallgatója. Fő kutatási témája a Vitézi Rend magyarországi és nemzetközi története, illetve tagjainak élettörténete a Horthy-kor, az emigráció és a hazaköltözés utáni időszak alatt. További kutatási területe a Horthy-kor társadalma, első és második világháborús katonai életutak, magyarországi veteránegyesületek és Magyarország falerisztikai múltja.

Magyar nyelvű absztrakt ¹

A Vitézi Rend a Horthy-kor egy új intézménye volt, melynek életre hívója Horthy Miklós kormányzó volt. A történelemtudomány jelenlegi állása alapján a szervezet országos történelme már jelentős mértékben feltárássra került, azonban a vármegyei keretek még nem ismertek. Heves vármegye esetében ezidáig egy tudományos igényű publikáció sem született a témában.

A jelenlegi vizsgálatom alanyai azon első világháborús frontharcosok, akik Heves vármegye Vitézi Székéhez tartoztak. A kutatás alapjául a Benkóczy Emil által írt „*Heves vármegyei vitézek*” című mű szolgál, mely Egerben jelent meg 1936-ban és a vármegyei Vitézi Szék állományába tartozó érdemszerzők első világháborús fegyvertényeit foglalja magába. Benkóczy könyve mellett levéltári forrásokat és a Horthy-korszakban kiadásra került „vitézi kiadványok”, illetve egyéb kortárs műveket használtam fel.

Előadásom elején röviden ismertetem a Vitézi Rend történetét. Ezt követően a forrásadottságokat, illetve a kutatási lehetőségeket és nehézségeket mutatom be. Harmadik lépésben betekintést nyújtok a vármegyei Vitézi Szék történetébe. A negyedik pontban bemutatásra kerülnek az elemzési pontjaim, illetve ismertetem a kutatási eredményeimet. Végül összegzem a fontosabb konklúziókat és prezentálom a kutatás jövőjét.

Kulcsszavak: Horthy-kor, Vitézi Rend, Heves vármegye Vitézi Széke, frontharcon, katona társadalom

Angol nyelvű absztrakt

The Order of Vitéz was a new institution during the Horthy era, founded by Miklós Horthy, the Governor. According to the current state of historical research, the national history of the organization has been significantly uncovered; however, the county-level details are still unknown. In the case of Heves County, no scholarly publication on the subject has been produced to date.

The subjects of my current study are the World War I front-line soldiers who belonged to the Vitézi Szék of Heves County. The research is based on the work "*Heves vármegyei vitézek*" written by Emil Benkóczy, which was published in 1936 in Eger. This book includes the World War I military achievements of those awarded with honors who belonged to the Vitézi Szék of the county. Alongside Benkóczy's book, I used archival sources, "vitézi publications" published during the Horthy era, and other contemporary works.

At the beginning of my presentation, I will briefly introduce the history of the Order of Vitéz. Following this, I will present the available sources, as well as the research opportunities and challenges. In the third step, I will provide an insight into the history of the Vitézi Szék of Heves County. The fourth point will present my analysis points and the research findings. Finally, I will summarize the most important conclusions and present the future of the research.

Keywords: Horthy era, Order of Vitéz, Vitézi Szék of Heves County, front-line soldier, soldier society

Kiss Tibor - Gazfickó harcosok a múltban, jelenben és jövőben (Gondolatok a különleges műveleti erők alkalmazhatóságáról)

Intézmény: National University of Public Service / Doctoral School of Military Sciences

E-mail: kiss.tibor3@mil.hu - **Ország:** Magyarország/ Hungary

MiniBio (HUN)

Kiss Tibor (Honvéd Vezérkar Hadműveleti Csoportfőnökség Különleges Műveleti Főnökség - kiemelt főtiszt) Hadtudományi Doktori Iskola 4. éves doktorandusz hallgatója. Kutatási terület: A 21. század biztonsági kihívásainak hatása a különleges műveleti feladatrendszerre.

Magyar nyelvű absztrakt

A hadviselés korai fejezeteiben már jelen voltak olyan magasan motivált és képzett harcosok, akiket speciális, kiemelt jelentőségű feladatokra alkalmaztak, azon esetekben, amikor az adott korszak szabályai és szokásai szerint szervezett haderő a képességeit meghaladó - eszközeivel, eljárásaival nem megoldható - feladattal szembesült. Ezen harcosokból álló egységeket jellemzően eredményesen alkalmazták, melynek legfőbb oka a képességeikből fakadó, hagyományostól eltérő, egyedi eljárásaik voltak.

Természetesen a „hagyományostól eltérő” fogalma különböző történelmi korokban mást jelentett, amely megjelenhetett a katonák kiválasztásában, kiképzésében, felszerelésében, harceljárásaiban, azonban ez még nem feltétlen volt azonosítható minden esetben „különlegesként”.

A különleges nem csak egyszerűen különbözik a hagyományostól. Egyediségét jellege és minősége adja. A különleges hadviselés tekintetében ez főleg azokból az alkalmazási elvekből fakad, amelyek áthatották és áthatják a különleges műveleteket és jellemzik a különleges erők gondolkodásmódját ezáltal széles spektrumon, jelentős határfokkal voltak alkalmazhatóak a múltban és alkalmazhatóak a jelenben. Korunk kérdése, hogy az évszázadok során kiforrott alkalmazási elvek kiállják-e az idő próbáját a jövőben is.

Kulcsszavak: különleges hadviselés, különleges műveletek, különleges műveleti erők, alkalmazási elvek